

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11.02.1969, sp. zn. 3 To 142/69, ECLI:CZ:KSUL:1969:3.TO.142.1969.1

Číslo: 44/1969

Právní věta: K předpokladům pro zařazení odsouzeného s psychopatickými rysy do druhé nápravně výchovné skupiny výkonu trestu odnětí svobody.

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem

Datum rozhodnutí: 11.02.1969

Spisová značka: 3 To 142/69

Číslo rozhodnutí: 44

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Trest odnětí svobody, Výkon trestu odnětí svobody

Předpisy: 140/1961 Sb. § 39a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 44/1969 sb. rozh.

K předpokladům pro zařazení odsouzeného s psychopatickými rysy do druhé nápravně výchovné skupiny výkonu trestu odnětí svobody.

(Rozsudek krajského soudu v Ústí n. Labem z 11. 2. 1969, [3 To 142/69](#).)

Krajský soud k odvolání prokurátora zrušil napadený rozsudek okresního soudu v Jablonci n. Nisou z 25. 11. 1968 sp. zn. 2 T 307/68 ve výroku o zařazení obviněného do první nápravně výchovné skupiny a podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. jej zařadil do druhé nápravně výchovné skupiny.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným trestnými činy krádeže dokonavými i nedokonavými podle § 8 odst. 1, § 247 odst. 1 tr. zák. a dokonavým i nedokonavým trestným činem neoprávněného užívání cizí věci podle § 8 odst. 1 tr. zák. Dopustil se jich tím, že od září 1967 do 31. července 1968 sám nebo spolu s jinými pachateli v J. i na jiných místech odcizoval ze zaparkovaných aut různé věci a peníze nebo se o to pokoušel, a že cizí auta, jichž se zmocnil, přechodně užíval nebo se o to pokoušel. Byl odsouzen k trestu odnětí svobody na osmnáct měsíců a pro jeho výkon byl zařazen do první nápravně výchovné skupiny.

Okresní prokurátor v odvolacím řízení namítal, že obžalovaný měl být pro výkon trestu zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny, jak to odpovídá zjištění, že v poslední době byl pro úmyslný trestný čin ve výkonu trestu. Prvý soud rozhodl o jeho zařazení do první nápravně výchovné skupiny, když znalec psychiatr při hlavním líčení na dotaz předsedy senátu uvedl, že vzhledem k psychopatickým rysům obžalovaného by bylo vhodnější, kdyby při výkonu trestu pokud možno nepřicházel do styku s recidivisty. Z posudku znalce plyne, že povahové zvláštnosti obžalovaného nejsou takového rázu, aby je bylo nutno brát v úvahu při hodnocení trestného činu. Soud podle odvolacích námitek při tom nepřihlížel k tomu, že obžalovaný je recidivistou, který k trestné činnosti svedl další obžalované, takže větší nebezpečí hrozí z toho, že při výkonu trestu v první nápravně výchovné skupině by nepříznivě působil na ostatní obžalované, než z toho, že při zařazení do druhé nápravně výchovné skupiny by bylo nepříznivě působeno na něho. Okresní prokurátor navrhl, aby odvolací soud zrušil rozhodnutí soudu prvního stupně o zařazení obžalovaného do první nápravně výchovné skupiny a rozhodl, že se pro výkon trestu zařazuje do skupiny druhé.

Odvolací soud po přezkoumání napadeného rozsudku i řízení mu předcházejícího podle § 254 odst. 1 tr. ř. rozhodl jak ve výroku je uvedeno.

Shledal, že vina obžalovaného byla bezpečně prokázána. Sám ji doznává a provedené důkazy, zejména výpovědi spoluobžalovaných a svědků, správnost jeho doznání potvrzují. Odvolací soud nezjistil také pochybení prvního soudu při právním hodnocení zjištěných skutečností a proto poukazuje na správné odůvodnění napadeného rozsudku.

Rovněž trest uložený obžalovanému považuje, pokud jde o jeho druh a výši za přiměřený a dostatečný, ale také nutný k dosažení cíle trestáním sledovaného, zejména k nápravě obžalovaného. Neztotožnil se však s názorem soudu prvního stupně, že náprava a převýchova obžalovaného bude lépe zaručena při výkonu tohoto trestu v první nápravně výchovné skupině, i když jde o pachatele, který již v posledních deseti letech vykonával trest za úmyslný trestný čin, a měl by tedy dle ustanovení § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. být zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny. Soud může zařadit pachatele do jiné nápravně výchovné skupiny než jakou určuje ustanovení § 39a odst. 2 tr. zák., jen když má za to, že v této jiné skupině bude jeho převýchova lépe zaručena, přičemž závěry o takovém zařazení odchyľujícím se od jinak závazného ustanovení druhého odstavce § 39a tr. zák. může činit jen se zřetelem na závažnost trestného činu a na stupeň a povahu narušení pachatele (§ 39a odst. 3 tr. zák.). Závažnost trestných činů obžalovaného je značná. Dopustil se totiž řady trestných činů, páchal je soustavně a po dobu téměř jednoho roku. K trestnému činu svedl i jiné pachatele, vesměs mladší než je on sám, a vytvořil z nich skupiny, které mu při trestné činnosti pomáhaly. Hodnota jím odcizených věcí činí asi 10.000 Kčs, nepřihlíží-li se k používání cizích aut pro vlastní potřebu. Také stupeň a povaha narušení obžalovaného jsou značné, jak plyne již z trestné činnosti samotné, ale i ze zjištění o způsobu života obžalovaného a z jeho předchozí trestné činnosti. Podle zprávy MNV v S. bylo jeho chování závadné již v době školní docházky a i po vychození školy se choval neslušně. Otec si na něho stěžoval, že ho obžalovaný neposlouchá a že všechny domluvy jsou bez účinku. Platné předpisy i zákon porušoval i při výkonu vojenské základní služby, během níž byl třináctkrát kázeňsky trestán a bez účinku zůstaly i pohovory s ním konané za přítomnosti rodičů. Nakonec byl odsouzen za trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí, pokus svémocného odloučení, neuposlechnutí rozkazu a urážky mezi vojáky k trestu odnětí svobody na jedenáct měsíců, z nehož si odpykal čtyři měsíce a zbytek trestu mu byl prominut amnestií z 9. května 1965. To zjistil odvolací soud ze spisu VOS Pardubice zn. sp. 3 T 64/65. Z oznámení OO VB pak odvolací soud zjišťuje, že obžalovaný dne 22. 6. 1968 bezdůvodně rozbil osvětlovací těleso na sáňkařské dráze v H. a když byl vyzván orgánem VB aby ho následoval, odmítl to, a z příslušníka VB si tropil posměšky. Také z rozsudku zaměstnavatele zjišťuje soud, že pracovní morálka obžalovaného byla nevalná a že vynechával směny.

Z hledisek, jež podle § 39a odst. 3 tr. zák. přísluší zkoumat soudu při rozhodování o tom, zda

obžalovaný má být zařazen do jiné nápravně výchovné skupiny než stanoví § 39a odst. 2 tr. zák., nesvědčí tedy žádné pro zařazení obžalovaného do nižší skupiny, než jakou pro jeho případ určuje ustanovení § 39 a odst. 2 písm. b) tr. zák.

Podle posudků znalců psychiatrů je neurologický nálezn u obžalovaného prakticky prakticky normální a je schopnost rozpoznat společenskou nebezpečnost jednání a toto jednání plně ovládat nebyla nijak porušena. Zjišťují však u něho některé psychopatické rysy. U hlavního líčení jeden z těchto znalců uvedl, že pokud by to bylo možné, bylo by vhodnější, kdyby za výkonu trestu byl vyloučen styk obžalovaného s recidivisty, a to vzhledem k tomu, že obžalovaný byl dosud jen jednou trestán a také s ohledem na jeho psychopatické rysy.

Posuzovat vhodnost zařazení pachatele do příslušné nápravně výchovné skupiny s ohledem na počet a okolnosti předchozích odsouzení znalci nepřisluší. Ani názor znalce, že bylo vhodnější, aby pokud možno obžalovaný za výkonu trestu nebyl ve styku s recidivisty, nemůže být důvodem ke změně v zařazení obžalovaného do nižší nápravně výchovné skupiny.

Podle § 5 odst. 2 zák. č. 59/1965 Sb. se výkonem trestu v nápravně výchovných skupinách sleduje cíl, aby méně narušení odsouzení vykonávali trest odděleně od více narušených odsouzených, a aby v nápravně výchovné činnosti u odsouzených, u nichž to vyžaduje vyšší stupeň nebo povaha jejich narušení, se uplatňovaly účinnější prostředky k jejich nápravě.

Podle ustanovení § 8 zák. č. 59/1965 Sb. odsouzení zařazení do této nápravně výchovné skupiny se k prohloubení výchovného vlivu výkonu trestu rozdělují do nápravně výchovných ústavů, popřípadě do kolektivů v těchto ústavech, a to zejména s přihlédnutím ke stupni a povaze jejich narušení a k dosaženému stupni jejich nápravy. S přihlédnutím k těmto hlediskům se též diferencovaně provádí nápravně výchovná činnost. Poněvadž výchovnou činnost v nápravně výchovných ústavech ovlivňují i školení psychologové, kteří v případech, že duševní stav pachatele byl zkoumán znalci psychiatry, vycházejí i z posudků znalců, jež soudy nápravně výchovným ústavům zasílají, lze předpokládat, že výkon trestu bude prováděn tak, aby se zabránilo nepříznivému vlivu více narušených pachatelů na obžalovaného a že tak bude vyloučena možnost, na kterou znalec poukazuje.

Nic nenasvědčuje tomu, že by duševní stav obžalovaného byl takový, že by uvedená opatření nemohla zaručit výchovné působení trestu na něho i když bude zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny. Kdyby přesto se u něj během výkonu trestu projevil takové psychopatické poruchy, které by vyžadovaly zvláštní opatření potřebné ke splnění výchovných cílů, bylo by možno obžalovaného podle § 9 zák. č. 58/1965 Sb. umístit do nápravně výchovného ústavu nebo oddělení na návrh ústavního lékaře rozhodnutím komise složené z psychologa, psychiatra, vychovatele, popřípadě též z jiných odborníků.

Proto odvolací soud po zjištění, že obžalovaný vykonával v posledních deseti letech trest odnětí svobody uložený mu za úmyslné trestné činy, rozhodl na základě výše uvedených úvah, že obžalovaný se podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. zařazuje do druhé nápravně výchovné skupiny.